NITO

Arbeids- og sosialdepartementet
v/statssekretær Vegard Einan

17. mars 2020

Vår ref. Deres ref. 20/989

Korona-pandemien - vurdering av ekstraordinære tiltak

NITO synes det er veldig mange gode tiltak i krisepakka som nå er vedtatt. Vi håper tiltakene vil bidra til å holde hjulene i gang i norsk økonomi, og at alle de som blir direkte rammet av krisa ikke skal lide for stor overlast.

Selv om det er lansert mange gode tiltak mener NITO det vil være behov for flere tiltak på litt sikt. Vi er spesielt opptatt av kompetansepåfyll i en situasjon der ledigheten kan øke dramatisk. En viktig erfaring fra oljekrisen var behov for opplæringstiltak for permitterte. Bedriftsintern opplæring, e-læringsprogrammer via NAV, lokalt samarbeid mellom universitet/ høgskole, bedrifter og fagorganisasjoner vil være viktige tiltak for å bidra til omstilling og unngå at arbeidsledige blir stående permanent utenfor arbeidsmarkedet. Stortinget vedtok i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2018 et anmodningsforslag om å utrede muligheten for å ta studiepoeng, som kan brukes som en del av en grad, mens man mottar dagpenger. Flere offentlige utvalg har også foreslått dette (bla. Markussen-utvalget). Under krisen i petroleumsnæringen ble det gjort noen endringer i regelverket, men ikke tilstrekkelige, etter vår mening. I den situasjonen vi nå er oppe i, jf. antallet nye søknader om dagpenger, bør en slik endring av regelverket gjennomføres, med de nødvendige begrensninger, for å bidra til raskere omstilling og bedre forutsetninger for økonomisk vekst på sikt.

Vi registrerer at arbeidsgiver- og arbeidstakersiden er uenige om hva som etter tariffavtalene danner grunnlag for å redusere varslingsfristen ved permittering fra 14 til 2 dager.

Denne uenigheten krever tvistebehandling mellom partene som det vil ta tid å gjennomføre. Dersom arbeidsgiver gjennomfører permitteringer med to dagers varsel på tross av uenighet med tillitsvalgte er det avgjørende at NAV foretar utbetaling av dagpenger uten utsettelse. Hvis man i ettertid kommer til at det ikke forelå grunnlag for forkortet frist vil dette medføre etterbetaling av lønn og tilbakebetaling av ytelser fra NAV for samme periode. Det er behov for en presisering av at uenighet mellom lokale parter vedr. varslingsfristens lengde, ikke skal forsinke utbetalingene fra NAV.

Vi mener og man bør se på lønnskompensasjonen etter 20 dagers permisjon, som vil bli svært lav for de med inntekt over 6G. NITO har stor forståelse for at man i første omgang må sørge for inntektssikring for de med lavere inntekt, men så store inntekstkutt som mange her vil oppleve vil være dramatisk for mange arbeidstakere. Ved enten å høyne taket eller kompensasjonsandelen vil flere være i stand til å betjene boliglån og andre forpliktelser, og det vil bidra til høyere aktivitet i økonomien. NITO kommer gjerne tilbake med ulike modeller for hvordan dette kan gjennomføres.

Flere eldre arbeidstakere i AFP-bedrifter står i fare for å miste arbeidet i den situasjonen vi har kommet opp i. For disse kan denne krisen få konsekvenser som varer livet ut, ved at de ved å miste arbeidet nå kan tape sin rett til AFP fordi de ved fylte 62 år ikke vil oppfylle kravene til å motta AFP. NITO vil be regjeringen og hovedorganisasjonen se nærmere på denne problemstillingen slik at færrest mulig vil tape betydelige deler av sin pensjon livet ut.

Vennlig hilsen

Trond Markussen
President (Sign)

Steinar Sørlie
Generalsekretær (Sign)